

Selmeczi Bea

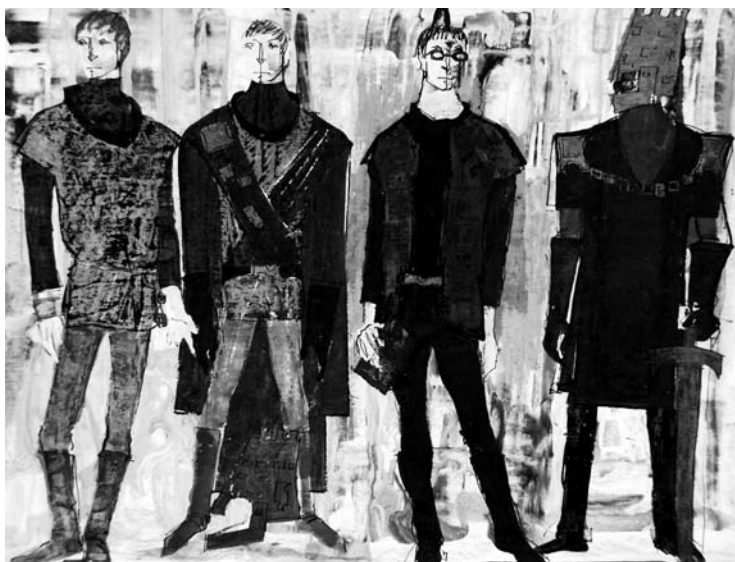
Shakespeare-falatok

DÍSZLET, JELMEZ, VENDÉGLÁTÁS

meg a *Lear* szereplőit, és bár ruhái hagyományos barokk jelmezek, a színek önálló jelentést hordoznak.

Szász János idei várszínházi bemutatóján Szöllősi Géza díszlettervező csak a fát őrizte meg a *Lear* attribútumai közül, főleg mert a darabot egy felvonásba sűrítették. A fa jó választásnak bizonyult, hiszen az összes szín esszenciáját adja, és a történetet további szimbolikus tartalommal gazdagítja. Egyedül a gumi-gökök lógtak ki a színpadképből. A fát körülvevő

nehéz eldönteni, mikor játszódik, mivel Shakespeare korában Ephesosból már csak romok maradtak, de a komédiát mégis át- meg átszövik az aktuális utalások, ezért az egyszerűség kedvéért a társulatok többnyire barokk stílusú jelmezeket és díszleteket használnak. A syracusai polgárokat is angol reneszánsz vagy barokk öltözékbe bújtatják, mivel a XV. században Szicília már az aragóniai koronához tartozott, és a merev spanyol udvari viselet nem illeszthető be egy

Kiss Zoltán felvételei

hét papírajtó sem nevezhető bravúros megoldásnak, de felhasználásukkal mintha a pokol egyre mélyebb bugyrai nyílnának meg. Benedek Mari jelmezei azonban a *Lear*-megformálások tradíciójától csakúgy eltértek, mint az adott előadás atmoszférájától. Az archetipikus karakterek láthatóan feszengtek a pusztán látványelemként funkcionáló csillogó esőkabátokban és a színek szimbolikájával operáló, valójában inkább figyelemelterelő ruhadarabokban.

A kiállítást akkurátusan végignéve megfigyelhetjük, hogy a jelmezek-díszletek nemcsak a rendezői koncepcióhoz és a divat változásához idomulnak, hanem az idők során egyfajta tisztulási folyamaton is keresztülmentek. Atmoszférateremtő funkciójuk mellett ma már – jobb esetben – egyszerre szolgálják és írják felül az előadást.

Az angol Oddsocks Productions (Fél Pár Zokni Társulat) sem követte a bevett gyakorlatot jelmezeivel és díszleteivel. A *Tévedések vígjátékáról* kétségtelenül

vígjátékba. Hacsak nem Lope de Vegáról van szó.

Az Oddsocks ellenben törökös hangulatot teremtett, bár a háttérben kifeszített vászonra hármás aranykupolás ortodox templomot festettek. Véletlen baleset.

A prólógust helyettesítő ének alatt a szereplők magasított szárú bőr vadászcizmát, buggyos nadrágot, bő fehér inget és térdig érő piros-zöld kapucnis köpenyt viseltek. Kee Ramsorrun még egy udvaribolond-sipkát is a fejébe nyomott. A darabban ugyan egyetlen udvari bolond sem szerepel, de erre később ő is rájött. A popstílusban – kobozon, csellón, gitáron és a török idillt tovább fokozó darabukán – előadott reneszánsz dalok után végre megkezdődött a játék.

A színészek tobzódtak a török reneszánsz kellékekben: Adriana V-nyakú ruháját arcfátyol egészítette ki,

1. Cselényi József díszletterve a Hamlethez (1958)
2. Vágó Nelly jelmeztervei a *Lear* királyhoz (1964)
3. *Tévedések vígjátéka* (Oddsocks Productions)

Antipholus gyönyörű mintájú selyem házikabátot, a többiek köpenyt (kis jóindulattal kaftánt) öltöttek. Fejükre különböző méretű, színű és állagú turbánok kerültek céllövöldében beszerezhető fonott kalapszalaggal. A vásári ruhák mégsem váltak zavaróvá.

Rob Laughlin bumfordiságával és hihetetlen grimaszjaival kitűnően hozta a két Antipholus figuráját, egyszerre érzékeltetve hasonlóságukat és különbözőségüket. A két Dromio szerepében Kee Ramsorun domborított, elképesztő mozgékonyasága, leleményes rögtönzései az előadás lelkét adták. Kerry Steed az apácától a kurtizánig majd vissza igen nagy utat járt be, bár rendfőnöknőjét sem neveznék kifejezetten szent életűnek. Mindkét karaktert mélyen átítja a testiség.

A tűzrólpattant és kérlelhetetlen Adrianát Polly Banwell alakította. A makacs menyecske valódi vígjátéki figuraként nem ismer határokat, utolsó percig kitart vélt igazsága mellett. Andrew McGillan az aranyműves, illetve Mark Peachey a kereskedők szerepében a török bazár karikatúrái. Éber kalmárszemlémük soha nem alszik, becsaphatatlanok.

A társulat a Vár mögött adta elő a darabot, hiszen a színpad túlságosan merev keretbe szorította volna őket; a nagy térben egy ilyen fajta utcaszínházi vagy azzal rokon produkció elvész. Az előadás a jóféle an-

gol bohóctréfákat ötvözte Shakespeare modernizált szövegével, a Buster Keaton-i némafilmes hagyományokat a klasszikus dikcióval. Nem a vaskos pantagrueli humort, hanem az ebből fakadó, de már finomodó molière-i vígjátékelemeket építették be játékuiba. A színészek a Globe Színház artikulált, tiszta angolságával közvetítették a szöveget, a rendező (Andy Barrow) és a producer (Elli Mackenzie) le sem tagadhatná klasszikus képzettségét és bohócgyakorlatát. A régi tréfák mindig beválnak. A szőnyeggyöngyöleggel való véletlenül szándékos fejbe vágás, az ütés előli kitérés egy mit sem sejtő harmadik személy kárára vagy a mindig azonos irányban való kerge-tőzés újra és újra megnevettek.

Shakespeare darabjaiban sokat áldoz Dionüszosz és Démétér oltárán is, ezért a Gyulai Várszínház kezdeményezésére a fesztivál ideje alatt kipróbálhatjuk a barokk kori ínycségeket a Kisködmönben és a Corvin Étteremben.

A Corvin fő különlegessége a pirított bőrű kacsa-mell egrossel, de Shakespeare az aszaltszilvás szárvasragu-leves, a sült bárányborda és a fahéjas szószsal leöntött alma köntösben után is megnyalná mind a tíz ujját. A Kisködmönben a pizstráng bormártásban, az encsembencsemek (előételek) közül pedig a kapribogyós-sós-kás kagyló viszi a pálmát.

Vidám művészetek találkozója

HAPPYART

F E S Z T I V Á L

NYÍREGYHÁZA,
2007.
AUG. 31–SEPT. 8.
www.happyartfestival.hu

SZÍNHÁZI VERSENYPROGRAM

NAGYSZÍNPAD	KAMARA	UTCASZÍNHÁZ
<p>KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ, BUDAPEST Egressy Zoltán: PORTUGÁL</p> <p>ÚJ SZÍNHÁZ, BUDAPEST Molière: A FŐSVÉNY</p> <p>ÖRKÉNY ISTVÁN SZÍNHÁZ, BUDAPEST Szép Ernő: KÁVÉCSARNOK, TÚZOLTÓ</p> <p>VIDÁM SZÍNPAD, BUDAPEST Woody Allen: NEW YORK-I KOMÉDIÁK: CENTRAL PARK WEST</p> <p>GÁRDONYI GÉZA SZÍNHÁZ, EGER Bacsó Péter: TE RONGYOS ÉLET</p> <p>ESZENYI PRODUKCIÓ, BUDAPEST A GYÖNYÖRÖBEN NINCS KÖZÉPÚT</p> <p>ÖRKÉNY ISTVÁN SZÍNHÁZ, BUDAPEST Tasnádi István: FINITO</p>	<p>TÁP SZÍNHÁZ, BUDAPEST MINDEN ROSSZ VARIETÉ</p> <p>TŰNET EGYÜTTES (SZABÓ RÉKA TÁRSULATA), BUDAPEST ALIBI</p> <p>PINTÉR BÉLA ÉS TÁRSULATA, BUDAPEST Pintér Béla: KORCSULA</p> <p>KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ, KECSKEMÉT Ionesco: A KOPASZ ÉNEKESNŐ</p> <p>RADNÓTI SZÍNHÁZ, BUDAPEST Spiró György: PRAH</p> <p>KAPOSVÁRI EGYETEM, SZÍNHÉSZ SZAK - DIPLOMAELŐADÁS Molnár Ferenc: EGY, KETTŐ, HÁROM</p> <p>BOZSIK YVETTE TÁRSULAT, BUDAPEST KABARÉ BERLIN</p>	<p>ORT-IKI, DEBRECEN KÖKÉNY MATYI</p> <p>BAB TÁRSULAT, BUDAPEST FENEVADAK AZ UTCÁN</p> <p>MASKARÁS CÉH, KECSKEMÉT VÁSÁRTÉR</p> <p>TÉRSZÍNHÁZ, BUDAPEST PÁSTÉTOM ÉS A TORTA</p> <p>MÁRKUSZÍNHÁZ, PÉCS A HELYSÉG KALAPÁCSA</p> <p>LANGALÉTA GARABONCIÁSOK, KISKUNFÉLEGYHÁZA FEHÉRLÓFIA</p>

A részletes programot lásd a **PESTI ÉS** különszámában

FŐTÁMOGATÓK:

TÁMOGATÓK:

MÉDIÁTÁMOGATÓK:

